

עולם ועד: יא אודך לעולם כי עשית ואקנה שמך כי טוב נגד חסידך:

זוהר תהלים

וְכָתוּב כִּי טוֹב נִגְדַת חֲסִידֶיךָ, וְכִי לְאַחַר אֵינִי טוֹב? לֹא הִיָּה בִּידֹ? אָמַר: אוֹי לְסַחֲוֹרְתָנוּ שֶׁעֲזַבְנוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגִלְלָהּ. רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי שֶׁהֵיוּ יוֹשְׁבִים בְּמַעְרָה שְׁמַחוּ. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא לְרַבִּי יוֹסִי, וְלֹא אָמַרְתִּי לָךְ שֶׁשְׁעוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִס, בְּכָל הוּא עוֹשֶׂה? יֵצְאוּ.

בְּשִׁיבָאוֹ, הַקְּדוֹשׁ רַבִּי חֲזִיָּא וּפְתַח, (ישעיה טו) שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק. שְׁנֵי שְׁלוֹמוֹת כָּאֵן, אֶחָד לְרַחוּק וְאֶחָד לְקָרוֹב, וְהַכֹּל אֶחָד. לְרַחוּק – שֶׁנַּעֲשֶׂה קָרוֹב. (ועוד לרחוק) זֶהוּ בַעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה, שֶׁקֹּדֶם הִיָּה רַחוּק, וְעַכְשָׁיו הוּא קָרוֹב. וְעוֹד רַחוּק – כְּשֶׁאֵדָם מִתְרַחֵק מִהַתּוֹרָה, רַחוּק הוּא מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְיָמֵי שֶׁקָּרוֹב לַתּוֹרָה, מְקָרֵב אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמּוֹ, וְעַכְשָׁיו הִתְחַבְּרוּ עִמָּנוּ וְתִכְנְסוּ לַמַּעְרָה. כָּאוּ אוֹתָם סוֹחְרִים וְהַשְׁתַּתְּפוּ עִמָּם. שֶׁחֲרָרוּ אֶת הַמֶּשָׁא מִחֲמוֹרֵיהֶם וְתִקְּנוּ לָהֶם אֶכְל, וְיֵצְאוּ כֻלָּם לְפִי הַמַּעְרָה. אָמַר אֶחָד מִהַסוֹחְרִים: יֵאמְרוּ לָנוּ בַעֲלֵי הַתּוֹרָה אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וְאֶקְנֶה וְגוֹ'. כִּי עָשִׂיתָ, מַה זֶה כִּי עָשִׂיתָ, וְלֹא כְּתוּב מַה? וְכָתוּב כִּי טוֹב נִגְדַת חֲסִידֶיךָ, וְכִי לְגַבֵּי אַחַר אֵינִי כִּי טוֹב? אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, כִּי עָשִׂיתָ וְדַאי. וְמַה עָשִׂיתָ? לְעוֹלָם. שֶׁבְּגִלְלָהּ זֶה הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהִתְקִין אוֹתוֹ, מוֹדָה אָדָם לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם. וְאֶקְנֶה שְׁמֶךָ כִּי טוֹב נִגְדַת חֲסִידֶיךָ, כִּי זֶה וְדַאי, כִּינָגַד אוֹתָם צְדִיקִים, שָׁמוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא טוֹב, וְלֹא כִּינָגַד

עֲלָה זִית טָרֶף בְּפִיָּה. אוֹתוֹ עֲלָה זִית טָרֶף וְנִחַטֵף לְכַבּוּדוֹ, בְּמַה? בְּפִיָּה. שֶׁעוֹמֶדֶת עַל רֹאשׁוֹ, וּמִקַּבֵּל כְּבוֹד מִיּוֹנָה זוֹ. וְמַה שֶׁכְּתוּב טָרֶף וְלֹא טָרְפָה, (אלא) כְּזֹכֵר הִזֶּה שֶׁעוֹשֶׂה חֵיל וּמְנַצֵּחַ. בִּישִׁיבַת הַרְקִיעַ יוֹנָה זָכַר הוּא. מִתוֹךְ שֶׁנִּקְרָא יוֹנָה כְּתוּב כְּנִקְבָה, וְכְּתוּב כְּזֹכֵר בְּזִמְנֵן שֶׁמִּקַּבֵּל כְּבוֹד זֶה.

אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וְאֶקְנֶה מַה זֶה כִּי עָשִׂיתָ וְלֹא כְּתוּב מַה? כִּי טוֹב נִגְדַת חֲסִידֶיךָ וְכִי לְגַבֵּי אַחַר אֵינִי כִּי טוֹב?

אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וְגוֹ'. (נב, יא): [זוהר ח"ג פ' ויקרא (דף כ"א)]. רַבִּי יוֹסִי פְתַח, (שופטים ד) וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בְּרַק אִם תִּלְכִּי עִמִּי וְהִלַּכְתִּי וְגוֹ', מַה זֶה אוֹמֵר? אֶלֶּא אָמַר בְּרַק, הוֹאִיל וְרוּחַ הַקְּדוֹשָׁה שׁוֹרָה עֲלֶיךָ, בְּזִכְוֹתָהּ אֲנִצֵּל וְלֹא יִשְׁרָה עָלַי נִזְק. וְמַה בְּרַק סְמוּךְ עַל אִשָּׁה לְהַנְצִיל בְּגִלְלָהּ – אָנוּ, שֶׁהַתּוֹרָה עִמָּנוּ, שֶׁהִיא שָׁמוּ שֶׁל הַמַּלְאָךְ הַקְּדוֹשׁ, עַל אַחַת כְּמַה וְכְּמַה. יִשְׁבוּ בְּתוֹךְ אוֹתָהּ הַמַּעְרָה כֹּל אוֹתוֹ הַיּוֹם, וְכִשְׂרִיד הַלֵּילָה, הַאִירָה הַלְּבָנָה בְּמַעְרָה. עָבְרוּ שְׁנֵי סוֹחְרִים וְחֲמוֹרֵיהֶם טְעוּנִים מִיַּיִן וּמִמַּאֲכָל לְעִצְמָם, נָחוּ עַל מְטַעְנָם, וְאוֹמְרִים זֶה לְזֶה: נִלוּן כָּאֵן, נִתֵּן אֶכְל וּמִשְׁתַּה לְחֲמוֹרִים, וְאָנוּ נִכְנְסִים לַמַּעְרָה הַזֶּה. אָמַר לוֹ חֲבֵרוֹ: טָרֵם שֶׁנִּכְנְסִים, תֹּאמַר לִי הַפְּסוּק הַזֶּה שֶׁאֵינִי מִיִּשְׁבֵּב.

אָמַר לוֹ: מַה הוּא? אָמַר לוֹ: דְּבַר אֶחָד, שֶׁכְּתוּב (תהלים נב) אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וְגוֹ'. מַהוּ כִּי עָשִׂיתָ וְלֹא כְּתוּב מַה?